

Kwestionariusz

Borowy Władysław, kapral, powód polski, radziec.

Dnia 10 lutego 1940 r. postawiono zaarrestowany jako osadnik
wykony i wywieziony wraz z rodziną składającą się
z żony, dwoje dzieci w wieku 14 i 17 lat oraz matki
lat 83. - Arrestowania dokonywały władze sowieckie skła-
dające się z około 20 N.K.W.D. oraz 6 cis miejscowych
militantów z komendantem Bakowskiem Fichieno
na czele. Po gruntownej rewizji domowej i osobistej
dano mi 20 minut czasu do spakowania się
a następnie jednostkową furgonką odstawi-
li mnie z rodziną do stacji kolejowej Orzech-
Ostrog. Na stacji kolejowej było już wiezionych około 40 rodzin
osadników między innymi moja sąsiadka
Wyrechowska Józefa, której ułamki zostały już poprzednio
aresztowane i prawdopodobnie wielki ślad po nich
regional. Tego samego dnia wieczorem załadowali
nas miejscowej po 10 rodzin do wagonów towarowych
i przez trzy dni w wagonach państwowych, niezgre-
szonych staliśmy na stacji. Na wyjeździe również
rodziny innych strażników nam nie dano ani do nas nie
dopuszczono. W czasie postoju na stacji zanarodził
pół roczny dziecko Stawickowskiego Bronisława.

Dnia 14 lutego 1940 r. wieczorem transport około
70 cis wagonów wyruszył w kierunku Włodzka, podróż
trwała 7 dni. Warunki higieniczne były nieporadne,
jedynie tylko przewolili opaleć w wagonach i gotować
cieplą strawę, naturalnie o ile kto miał własne produkty.
Na Włodzku 30 km. na stacji Trzebnickiej części transportu
wyładowano między innymi i mnie z rodziną, a resz-
tę transportu, gdzie pierwszą część transportu
rozładowano w Włodzku.

Wszystcy osadnicy w mojej osady Chorów (70 rodzin) zostaliśmy przywiezieni do miejscowości Torfprobothi- i tam umieszczeni w barakach drewnianych - są płaskich. Ja otrzymałem na rodzinę 5 osobowy i irlę 3 x 3 1/2 m. - Ponieważ w domu nie mogłem znaleźć żadnych przedmiotów najpotrzebniejszych, pier- worek zniszczył rodzinę spalono na gołej podłodze. Dodają, że konie i inwentarz częściowo zostały mi zabrane przez armię sowiecką przed ugięciem arcybiskupstwa, a reszta została zabrana przez wojsko i miejscowy element kumunizyczny - ukraiński. Ja z rodziną zabraliśmy tylko to co mieliśmy na sobie.

Po tygodniowym odpoczynku zabrano nas wywieźć na robotę i jeden N.K.W.D. niejaki Markov komendant w Torfprobothi oraz niejaki Bielajew ogłosili krótkie przemówienie, że mamy się wyjechać do Polski, bo Polaki więcej nie będą a mamy się zabrać do pracy i pracować dla Łojuna Sowieckiego i tego porządku, przyciem- niając w najokropniejszy sposób wagali pod adresem Polski.

Do tego zabraniać mnie przydzielono pracę w m. Łokół w fabryce papieru, oddalonej od miejsca, są- mieszkania 8 km. Praca trwała od godz. 8 do 16tej. Do pracy dojeżdżałem wozem wozem wglądnie pierno, rękami od dworki, gdyż praca odbywała się na trzy minuty na dobę. Zarobiałem miesięcznie od 95-150 rb. Praca moja była ciężka polegała na produkcji drewna - norma 80³ m. z ubożeniem. Ponieważ zarobek mój nie wystarczał nawet na sam chleb kumunom byłem zmuszony do pracy dodatkowej, a byłem kumunom do tego, gdyż matka moja zmarła z zyczenia w maju 1944 r. Kona, która była chorowita N.K.W.D. Markov kumunom ja zabrał do

pracy.

W sierpniu 1940 r. wraz z innymi współtowarzyszami
niezłoli N.K.W.D. aresztowani i wywiezieni do więzienia
w Wologdzie, m. i. zostali aresztowani Stepiński
Wacław, Heraszkiewicz Stanisław, Radwan Crestas, Dobian
i Grajewski. Aresztowania nastąpiły pod pretekstem
roznych spraw m. p. Radwanowi zarzucono organizo-
wanie polaków, precisko S. S. R. S., ten sam zarzut
dotyczył Heraszkiewicza. Stepińskiemu zarzucono
wysunięcie się z ich ministra komunikacji
Kabanowicza. Mimo ustamiast po ich aresztowaniu
i następnym partii, muijżyczej pod takimi same-
nymi zarzutami wywano trzy razy tygodniowo prawie
przez rok czasu na przesłuchiwania jako świadk
dowodowy precis aresztowanych. Tymczasem
N.K.W.D. je jesteno głuchy, co stwierdzili nawet ich
lekarze, że nic nie widzą, a mimo to trzymano
umie całą noc na przesłuchach, wymusano
rozumania groźbami. Ja jednak stałe tłumaczyłem
że nic nie widzę.

Pomoc lekarską sprawowali lekarze sowiecy,
jednak pomoc ta nie mi pomagata.

Lecznicy z krajem nie miśleli, ponieważ
pisałeno listy jednak odpowiedzi żadnej nie
otrzymaleno.

Po zawarciu umowy Polko-Sowieckiej zostaleno
rewolucyjny strac z innymi polakami i dnia
22 września 1941 r. wstapileno do Armii Polskiej.

||
Po wstapieniu do Armii Polskiej w miesiacu
lipcu 1943 r. znowa moja (Stępa) smierla z wysie-
renia.

Bowazy Władysław